

**Opleidingsbeoordeling Master professioneel  
meesterschap  
Hogeschool van Amsterdam**

Adviesrapport in het kader van het experiment  
Instellingsaccreditatie met lichtere  
opleidingsaccreditatie

# ONDERZOEKERIJ

## **Visitatiecommissie**

Dr. Jeroen Onstenk (voorzitter);  
Drs. Jan Paul Beekman,  
Dr. Dominique Sluijsmans  
Drs. Bastienne Bernasco (studentlid)

De Onderzoekerij  
Vondellaan 58  
2332 AH Leiden  
info@onderzoekerij.nl  
Internet: [www.onderzoekerij.nl](http://www.onderzoekerij.nl)



## Inhoud

Samenvatting.....	4
1. Inleiding.....	6
1.1 Administratieve gegevens.....	6
1.2 Profiel van de opleiding.....	6
2. Beoordeling.....	7
2.1 Standaard 1: beoogde leerresultaten.....	7
2.2 Standaard 4: gerealiseerde leerresultaten.....	9
2.3 Conclusie en aanbevelingen .....	12
Bijlagen.....	14
A. Proces van beoordeling.....	14
B. Bezoekprogramma .....	15
C. Bestudeerde documenten .....	16
D. Afkortingen .....	17



## Samenvatting

Op 20 oktober 2020 heeft een panel van experts de Master Professioneel Meesterschap (MPM) van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) beoordeeld. Deze beoordeling heeft plaatsgevonden in de context van het experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie. Deze beoordeling is daardoor beperkt tot de standaarden aangaande de beoogde en gerealiseerde leerresultaten van het beperkte kader voor de opleidingsbeoordeling van de NVAO van september 2018 (standaard 1 en 4). Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19, hebben de gesprekken online plaatsgevonden.

De MPM beoogt leerkrachten uit het po, vo, vmbo en hbo op te leiden tot *teacher-leaders* die bijdragen aan kwaliteitsverbetering en innovaties binnen het onderwijs. De opleiding wordt in deeltijd aangeboden en richt zich op de docenten met enige jaren ervaring.

### Standaard 1: beoogde leerresultaten

De opleiding definieert het begrip *teacher leadership* als het proces waarbij leraren op basis van expertise en affiniteit invloed uitoefenen op collega's, schoolleiders en andere actoren binnen en buiten de school. Dit *teacher leadership* is door de opleiding ingekleurd door drie kerncompetenties centraal te stellen: 'ondernemend handelen', 'onderzoekend handelen' en 'inspirerend handelen'. Deze drie kerncompetenties zijn bij de ontwikkeling van de opleiding samen met het werkveld uitgewerkt tot 21 concrete gedragsindicatoren.

Het panel is van mening dat de opleiding een aantrekkelijk profiel heeft ontwikkeld. De drie kerncompetenties en daarbij horende gedragsindicatoren sluiten goed aan bij het landelijke referentiekader voor de opleiding (dit betreft het competentieprofiel van de masteropleidingen Leren en Innoveren). Ook weerspiegelen de competenties en gedragsindicatoren het beoogde hbo- masterniveau. De opleiding is goed afgestemd op actuele ontwikkelingen in het werkveld, mede doordat studenten hun eigen ervaringen vanuit de eigen onderwijspraktijk meenemen naar de opleiding. Ook in de opleidingscommissie dragen de studenten thema's uit het werkveld aan die urgent en actueel zijn. Er is echter geen systematisch en geïnstitutionaliseerd overleg met het werkveld. Daarom adviseert het panel om een veldadviesraad op te richten waarin de belangrijkste onderwijssectoren vertegenwoordigd zijn.

Het panel is positief over het profiel van de opleiding. Wel is het panel van mening dat de focus van de opleiding beter zichtbaar kan worden gemaakt door nog scherper te definiëren wat er van afgestudeerden in de praktijk wordt verwacht. Dit kan door explicieter de relatie te leggen tussen de drie bij de start van de opleiding geformuleerde kerncompetenties 'ondernemen', 'onderzoeken' en 'inspireren' en het meer recente accent op '*teacher leadership*'.

### Standaard 4: gerealiseerde leerresultaten

Het panel heeft van vijftien afgestudeerden eindwerkproducten uit de kennislijn en de onderzoeklijn opgevraagd en ingekeken, inclusief de beoordelingen, reflectie en feedback. Voor de onderzoeklijn heeft het panel de laatste twee verslagen bestudeerd van de in totaal vijf verslagen die studenten schrijven over hun praktijkonderzoek dus in totaal dertig



onderzoeksverslagen. Het praktijkonderzoek behelst zowel het ontwerpen van een interventie om een probleem op te lossen als het onderzoeken en bespreken van het mechanisme erachter en van de resultaten. De kennislijn bestaat uit vier onderdelen die elk hun eigen perspectief hebben, namelijk 'leren' (K1), School en onderwijsontwikkeling (K2), 'School en omgeving' (K3), 'Toekomst/disseminatie' (K4). De summatieve eindtoetsen variëren van een essay (K1 en K3), een analyse van een uitgevoerde interventie (K2) en een groepsopdracht met een individueel onderdeel (K4).

De opdrachten zijn volgens het panel navolgbaar beoordeeld: de beoordeling van de kennisopdrachten en onderzoeksverslagen is duidelijk verantwoord door middel van rubrics. Tevens heeft het panel gezien dat de eindwerken door twee onafhankelijke beoordelaars zijn beoordeeld.

Het panel is van mening dat de beoordelingen van de producten in de kennislijn en onderzoekslijn op orde zijn. In de producten van de kennislijn zijn de kerncompetenties 'innoveren' en 'ondernemen' aantoonbaar gerealiseerd. Het panel was vooral onder de indruk van het groepsproduct van de kennislijn in het vierde semester ('K4'). Het panel heeft verschillende voorbeelden gezien van professionele producten die op bredere schaal worden gebruikt binnen het werkveld. Op basis van de beoordeling van de eindwerken in de onderzoekslijn, is het panel van oordeel dat studenten ook de kerncompetentie 'onderzoekend handelen' realiseren in de opleiding. Het functioneren van de studenten en alumni in hun beroepspraktijk bevestigt het oordeel van het panel.

Het panel beoordeelt, samengevat, dat de Master Professioneel Meesterschap van de Hogeschool van Amsterdam voldoet aan standaard 1 en 4 en adviseert de NVAO om de accreditatie te continueren.



# 1. Inleiding

## 1.1 Administratieve gegevens

Instelling:	Hogeschool van Amsterdam
Status instelling:	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg:	Positief
Naam opleiding:	M Professioneel meesterschap
Status opleiding	Onbekostigd
Variant(en):	Deeltijd
Afstudeervarianten:	Geen
Graad:	Hbo-master (of Education)
Locatie:	Amsterdam
Studieomvang:	60 EC
Onderwijstaal:	Nederlands
Registratienummer in CROHO:	70132

## 1.2 Profiel van de opleiding

De Master Professioneel Meesterschap (MPM) bereidt leerkrachten uit het po, vo, vmbo, mbo én hbo voor op een rol als *teacher leader*: docenten die individueel of gezamenlijk - doordat zij hun collega's inspireren en motiveren -, een leidende positie in nemen in de vernieuwing van het onderwijs en/in de onderwijs- en organisatieontwikkeling van hun eigen werkplek. De opleiding wordt in deeltijd aangeboden en richt zich op de docenten met enige jaren ervaring.

De opleiding is opgebouwd rond drie lijnen: een kennislijn, een reflectie- en vaardighedenlijn en een onderzoeklijn. De student maakt zelf een keuze voor de inhoudelijke invulling van de opdrachten van de Kennislijn en van het Onderzoek. Deze invulling is direct gekoppeld aan de eigen onderwijspraktijk.

Binnen de opleiding speelt het sociale leren een belangrijke rol. Studenten werken samen in interprofessionele leergroepen waarbij studenten structureel gebruik maken van elkaars ervaringen. De leergroepen komen gemiddeld één keer per twee weken bij elkaar (accent op reflectie- en vaardighedenlijn). Er is één keer per maand een lesdag met een hoorcollege en werkcolleges en één keer per semester is er een tweedaagse conferentie, waarbij de nadruk vooral ligt op de onderzoeklijn. De opleiding kenmerkt zich verder door de constante perspectiefwisseling tussen onder andere theorie en praktijk, tussen de rol als onderzoeker en die van interventie-leider, tussen verschillende onderwijssoorten en tussen de eigen aannames en de theorie.

De MPM maakt sinds 2016 onderdeel uit van het cluster Masteropleidingen binnen de faculteit Onderwijs en Opvoeding (FOO) van de HvA. De faculteit verzorgt acht masteropleidingen. Naast zes eerstegraads lerarenopleidingen zijn dat de master Pedagogiek en de master Professioneel Meesterschap.



## 2. Beoordeling

### 2.1 Standaard 1: beoogde leerresultaten

De MPM beoogt educatieve professionals op te leiden tot *teacher-leaders* die bijdragen aan kwaliteitsverbetering en innovaties binnen het onderwijs. De opleiding definieert het begrip *teacher leadership* als het proces waarbij leraren op basis van expertise en affiniteit invloed uitoefenen op collega's, schoolleiders en andere actoren binnen en buiten de school. Dit leiderschap kan veel vormen aannemen, waarbij het bijdragen aan de ontwikkeling van leerlingen en beter onderwijs altijd het uiteindelijke doel is. Het realiseren van deze doorwerking is een belangrijk ijkpunt waar vanaf de start van de opleiding naar toe wordt gewerkt.

De opleiding is gericht op docenten uit het hele land, de meerderheid van de studenten komt uit de Randstedelijke regio en Amsterdam in het bijzonder. Deze regio wordt in sterke mate geconfronteerd met een lerarentekort. De MPM zet zich in om ambitieuze docenten voor het onderwijs te behouden door hen een ontwikkelperspectief te bieden.

Bij de ontwikkeling van de opleiding in 2010 zijn drie kerncompetenties centraal gesteld:

- Ondernemend handelen: initiatieven nemen tot innovaties, experimenten en verbeteringen in het eigen handelen, waarbij de praktijk van het eigen handelen binnen de les en de schoolorganisatie wordt verbonden met theoretische concepten rond (vak)didactiek, pedagogiek en onderwijskunde en met maatschappelijke ontwikkelingen;
- Onderzoekend handelen: innovaties, experimenten en verbeteringen in het eigen handelen ondersteunen door en baseren op praktijkonderzoek binnen de eigen schoolcontext;
- Inspirerend handelen: een bijdrage leveren aan innovatie- en implementatieprocessen binnen de school en aan de professionaliteit van collega's binnen de school.

Deze drie kerncompetenties zijn bij de ontwikkeling in nauwe samenspraak met het werkveld uitgewerkt tot 21 concrete gedragsindicatoren. Uit de gesprekken met alumni, studenten en het werkveld bleek dat er veel draagvlak is voor het profiel van de opleiding. Zij onderschrijven het belang om docenten op te leiden tot *teacher leaders* en delen de visie van de opleiding dat de drie kerncompetenties hierbij essentieel zijn.

Parallel aan de ontwikkeling van de MPM heeft de hbo-raad in 2010 een landelijk competentieprofiel voor de Masteropleidingen Leren en Innoveren (MLI) ontwikkeld. De MPM beschouwt dit landelijke competentieprofiel als referentiekader. De opleiding heeft in een bijlage van de zelfevaluatie inzichtelijk gemaakt hoe de drie kerncompetenties en bijbehorende gedragsindicatoren zich verhouden tot de MLI-competenties. In deze bijlage heeft de MPM tevens het masterniveau van de opleiding onderbouwd door expliciet de relatie te leggen met de Dublindescriptoren. Hierbij is voor elk van de drie kerncompetenties weergegeven hoe de onderliggende gedragsindicatoren zijn gekoppeld aan de Dublindescriptoren kennis en inzicht, het kunnen toepassen van die kennis en dat inzicht, oordeelsvorming, communicatie en leervaardigheden.

Voor de onderbouwing van het niveau, verwijst de opleiding daarnaast naar de in 2019 opgestelde Professionele Masterstandaard van de Vereniging Hogescholen. Deze standaard stelt dat het eindniveau van een afgestudeerde van een professionele masteropleiding zich onderscheidt aan de hand van vier pijlers: meesterschap, onderzoekend vermogen, interprofessioneel handelen en doorwerking. De MPM heeft in de zelfevaluatie toegelicht hoe elk van deze vier pijlers tot

uitdrukking komt in de opleiding.

Het doen van aan een interventie gekoppeld praktijkonderzoek vormt een rode draad door de opleiding. Studenten worden steeds uitgedaagd op een onderzoekende wijze met theorie en praktijk om te gaan en voeren zelf een praktijkonderzoek uit. Belangrijk uitgangspunt voor de MPM is dat het onderzoek verbonden is met het belang van innovatie in de praktijk. Daarom komt het onderwerp voor het doorlopende onderzoek in de onderzoekslijn uit de eigen werkpraktijk, waarbij de werkgever een rol speelt als mededragers van het specifieke onderwerp. Het praktijkonderzoek bestaat uit een cyclus waarin studenten gedurende de opleiding een probleemanalyse uitvoeren en tot een diagnose komen, een interventie ontwerpen en bijbehorend implementatieplan maken en een interventie uitvoeren en onderzoeken. Mede naar aanleiding van de aanbeveling van de midterm review in 2019, is de focus verlegd van het uitvoeren van effectevaluaties naar een meer op procesevaluatie en ontwerp gericht onderzoek (context-interventie-mechanismen-outcome CIMO). Het panel constateert dat dit wel is vastgelegd in het nieuwe handboek Onderzoekslijn, maar nog niet is doorvertaald naar of expliciet gerelateerd aan de gedragsindicatoren van de drie oorspronkelijke kerncompetenties. In de 21 gedragsindicatoren daarvan wordt één specifieke onderzoeksopzet benoemd, namelijk het maken en uitvoeren van een onderzoeksopzet om de effectiviteit van een interventie te meten.

De opleiding heeft structureel contact met het werkveld. Allereerst brengen studenten ervaringen vanuit de eigen onderwijspraktijk in. Ook in de opleidingscommissie dragen de studenten thema's uit het werkveld aan die urgent en actueel zijn. Daarnaast zorgen alumni en gastdocenten ervoor dat de opleiding goed op de hoogte is van actuele ontwikkelingen in het werkveld.

### **Overwegingen**

De opleiding heeft een aantrekkelijk profiel ontwikkeld dat goed inspeelt op de behoefte van docenten die zich verder willen ontwikkelen. MPM biedt hen de mogelijkheid om door te groeien en tevens hun collega's hierin mee te nemen. Het panel waardeert het dat de opleiding niet alleen bijdraagt aan de ontwikkeling van de individuele docent, maar ook aan de ontwikkeling van de school waar de docent werkzaam is en aan de beroepsgroep als geheel. Ook juicht het panel het toe dat de opleiding expliciet als doel stelt dat studenten na afronden van de opleiding zelf (deels) voor de klas blijven staan zodat de opleiding geen negatief effect heeft op het lerarentekort. Hiermee draagt de opleiding bij aan het behouden van leerkrachten in het primaire proces, hetgeen essentieel is gezien het grote lerarentekort in de regio.

De drie kerncompetenties en daarbij horende gedragsindicatoren sluiten goed aan bij het landelijke competentieprofiel van de MLI. Ook weerspiegelen de competenties en gedragsindicatoren het beoogde hbo-masterniveau. Zo heeft het panel vastgesteld dat het eindniveau voldoet aan de Dublin-descriptoren voor een masteropleiding. De professionele oriëntatie van de opleiding is volgens het panel duidelijk aanwezig, mede door de sterke focus op doorwerking in de beroepspraktijk. Hoewel het panel hier positief tegenover staat, is het volgens het panel wel van belang dat de opleiding een helder standpunt inneemt over hoe men de verhouding ziet tussen de eigen professionele ontwikkeling en de ontwikkeling van het team/de school waar de student werkzaam is.

De opleiding beschikt over een visie op onderzoek die passend is voor een professionele masteropleiding. Het panel vindt het positief dat de opleiding, mede naar aanleiding van de aanbeveling van de midterm review in 2019, de focus binnen dit praktijkonderzoek heeft verlegd





van effectonderzoek naar het ontwerpen en monitoren van een interventie.

Het panel waardeert het dat het werkveld nauw is betrokken bij de uitwerking van de drie kerncompetenties naar onderliggende gedragsindicatoren. De opleiding heeft goed zicht heeft op de ontwikkelingen in het werkveld, mede doordat studenten de vragen die er in het werkveld leven meenemen naar de opleiding. Er is echter geen systematisch en geïnstitutionaliseerd overleg met het werkveld.

### **Conclusie**

Het panel beoordeelt standaard 1, beoogde leerresultaten, als voldoet.

## **2.2 Standaard 4: gerealiseerde leerresultaten**

Het panel heeft zich een beeld gevormd over het gerealiseerde eindniveau aan de hand van de opdrachten van twee van de drie lijnen: de onderzoekslijn en de kennislijn.

De onderzoekslijn vormt de rode draad door de opleiding. Aan het begin van de opleiding kiest de student zelf een thema en gaat vervolgens twee jaar aan de slag met een praktijkonderzoek. 'Het praktijkonderzoek gaat om het analyseren/ diagnosticeren van een probleem en verkennen van oplossingen (paper 1). Het ontwerpen van een interventie op basis van theorie (uitwerken werkzame mechanismen), praktijk en de positie van de student (paper 2), het ontwerpen van een onderzoeksplan om de interventie te monitoren en te meten (paper 3). Het verslag van het verloop van de interventie waarbij nadrukkelijk wordt besproken of de werkzame mechanismen zich daadwerkelijk hebben voorgedaan (paper 4) en het verslag van de resultaten van de interventie (paper 5). De eerste drie papers behoren tot de onderwijseenheid O1 (paper 1 wordt summatief beoordeeld en paper 2 en 3 worden formatief beoordeeld). Paper 4 en 5 behoren tot de onderwijseenheid O2 (beide papers worden summatief beoordeeld). Voor de visitatie is door de opleiding, in overleg met de secretaris, de keuze gemaakt alleen de O2 onderzoeksverslagen op te nemen in de te bestuderen studentwerken van de onderzoekslijn, omdat deze onderzoeksverslagen een goed beeld geven van de gerealiseerde eindcompetenties.

De kennislijn bestaat uit vier onderdelen die elk hun eigen perspectief hebben, namelijk 'leren' (K1), School en onderwijsontwikkeling (K2), 'School en omgeving' (K3), 'Toekomst/disseminatie' (K4). Hierin komt een perspectiefverbreding van micro naar macro naar voren. Aan het eind van elk semester is er een summatieve toets waarin de studenten met behulp van de geleerde theorie een praktijkprobleem analyseren. Dit varieert van een essay (K1 en K3), een analyse van een uitgevoerde interventie (K2) en een groepsopdracht met een individueel onderdeel (K4). In de collectieve opdracht onderzoeken de studenten hoe ze op een inspirerende manier met hun verworven kennis 'de boer op kunnen' (=ondernemen). Zo'n opdracht kan bijvoorbeeld een symposium zijn, een spel of een publicatie.

Alle producten die het panel heeft bestudeerd zijn beoordeeld door twee onafhankelijke beoordelaars die niet betrokken zijn bij de begeleiding van de student. De beoordelaars geven hun oordeel aan de hand van een rubric, waarbij zij per deelaspect zowel een cijfer als inhoudelijke feedback geven.



Het panel heeft van vijftien afgestudeerden eindwerkproducten uit de kennis- en onderzoekslijn opgevraagd en ingekeken, inclusief de beoordelingen, reflectie en feedback. Bij deze selectie is gezorgd voor een evenwichtige verdeling over voldoende, goede en zeer goede eindwerken. Van alle vijftien geselecteerde studenten zijn de twee onderzoeksverslagen van het onderdeel O2 bekeken. Voor de kennislijn is voor alle vijftien studenten één product van een van de vier kennislijnen geselecteerd. Daarnaast heeft het panel diverse producten van de (vierde) groepsopdracht uit de kennislijn bekeken, waaronder verschillende (bord)spellen en publicaties.

De opdrachten zijn volgens het panel navolgbaar beoordeeld: de beoordeling van de kennisopdrachten en onderzoeksverslagen is duidelijk verantwoord door middel van rubrics. Tevens heeft het panel gezien dat de eindwerken door twee onafhankelijke beoordelaars zijn beoordeeld.

#### Beoordeling producten Kennislijn

Het panel is van mening dat de beoordelingen van de producten in de kennislijn op orde zijn. De bestudeerde eindwerken tonen aan dat studenten het hbo-masterniveau hebben gerealiseerd. Het panel was vooral zeer onder de indruk van de kwaliteit van de groepsproducten. Het panel heeft verschillende voorbeelden gezien van professionele producten die op bredere schaal worden gebruikt binnen het werkveld.

#### Beoordeling producten Onderzoekslijn

In de ogen van het panel was het eindwerk van één van de studenten onterecht met een (minimale) voldoende beoordeeld. Het andere eindwerk (uit de kennislijn) van deze student was voldoende. Het panel is van mening dat één ten onrechte toegekende voldoende op de totale steekproef van alle eindwerken aanvaardbaar is, mede gezien het minimale verschil tussen het oordeel van het panel en de opleiding (net onvoldoende versus net voldoende) en de goede kwaliteit van de andere eindwerken.

Het panel plaatste daarnaast kanttekeningen bij sommige eindwerken wat betreft de verantwoording van systematiek en diepgang van het onderzoek. Zo heeft het panel enkele eindwerken ingezien waarin de verantwoording van de onderzoeksmethodologie en de verantwoording van het ontwerp (dan wel de bijstelling) van de interventie door elkaar heen liepen. Het panel heeft de indruk dat dit wellicht komt doordat de gehanteerde opzet van de vijf afzonderlijke verslagen een onvoldoende heldere structuur biedt voor de student. Een ander aandachtspunt is dat studenten al vroeg in de opleiding de eerste basis moeten leggen voor hun ontwerp en onderzoeksvoorstel, terwijl zij op dat moment nog geen goed zicht hebben op de uitvoerbaarheid. Uit de eindwerken blijkt dat er in een aantal gevallen tussentijds bijgestuurd moet worden, hetgeen studenten soms lastig vinden. In het gesprek kwam naar voren dat docenten zich hier bewust van zijn en daar begeleiding bij bieden.

#### Beoordeling producten Reflectie- en vaardighedenlijn

Het panel heeft de opdrachten voor de derde curriculumlijn, de reflectielijn, niet bestudeerd. De opdrachten voor deze lijn zijn vervlochten door de opleiding en vormen soms onderdeel van een andere opdracht. De opleiding heeft in de zelfevaluatie aangegeven onlangs te zijn gestart met het afsluiten van de reflectielijn met een eindassessment dat gevoerd zal worden als een criteriumgericht interview. Studenten zullen gericht worden bevraagd op hun professionele ontwikkeling in de opleiding verbonden met de drie centrale eindcompetenties onderzoeken,



ondernemen en inspireren.

#### Examencommissie

De examencommissie van de educatieve masters ziet toe op de beoordelingsprocedure en de borging van het masterniveau in zowel de onderzoekverslagen als de eindproducten van de kennislijn. Tijdens de visitatie hebben enkele afgevaardigden van de examencommissie een toelichting gegeven hoe zij zorgen voor het borgen van het masterniveau van de opleiding. Zij maken hierbij gebruik van verschillende instrumenten, waaronder het bestuderen van een steekproef van afstudeerwerken en een jaarlijkse rapportage van de onderzoekskoördinator. Ook heeft de examencommissie een toetscommissie ingesteld. De examencommissie gaf aan dat er geen onvolkomenheden zijn gesignaleerd bij de opleiding en geen klachten van studenten zijn ontvangen over de beoordelingen.

#### Functioneren van alumni

De alumni waar het panel mee heeft gesproken, waren zeer goed in staat te reflecteren op hoe hun opleiding hen heeft helpen ontwikkelen tot *teacher leaders*. Zij voelen zich duidelijk in staat hun rol als *teacher leader* in hun onderwijsorganisatie op te nemen en hun collega's mee te nemen in innovaties en verbeteringen. Zij gaven aan dat de ontwikkeling die zij op alle drie de kerncompetenties hebben doorgemaakt essentieel is geweest. Zowel de huidige studenten als alumni benadrukten dat de kracht van de opleiding is dat men leert om vanuit de theoretische onderbouwing in gesprek te gaan op welke manier leraren en leerlingen zich het beste kunnen blijven ontwikkelen. Ook het gesprek met de vertegenwoordigers van het werkveld versterkt het beeld dat de opleiding ervoor zorgt dat studenten de beoogde eindkwalificaties bereiken en deze goed kunnen toepassen in hun werkomgeving. Zij waren positief over de projecten die de studenten hebben uitgevoerd en wat de invloed daarvan was op de school.

#### **Overwegingen**

Op basis van een selectie van recent voltooide eindwerken, de informatie uit het zelfevaluatie-rapport en de gesprekken tijdens de visitatiedag, constateert het panel dat studenten de beoogde leerresultaten behalen. In de producten van de kennislijn zijn de kerncompetenties 'innoveren' en 'ondernemen' duidelijk aantoonbaar. Het panel was vooral onder de indruk van het groepsproduct van de kennislijn in het vierde semester ('K4'). Hoewel er kwaliteitsverschillen zijn in het eindwerk in de onderzoeklijn, is het panel van oordeel dat studenten ook de kerncompetentie 'onderzoekend handelen' realiseren in de opleiding. Het functioneren van studenten en alumni in de beroepspraktijk bevestigt het oordeel van het panel dat studenten het beoogde eindniveau hebben behaald en dit toepassen in hun beroepspraktijk. Het panel was onder de indruk van de voorbeelden die alumni maar ook de studenten gaven over de manier waarop zij persoonlijk zijn gegroeid en hoe dit heeft doorgewerkt in hun eigen werkomgeving.

Het panel heeft waardering voor de plannen om de reflectielijn af te sluiten met een criterium gericht interview.

#### **Conclusie**

Het panel beoordeelt standaard 4, gerealiseerde leerresultaten, als voldoet.

## 2.3 Conclusie en aanbevelingen

### *Conclusies*

De opleiding heeft een aantrekkelijk profiel voor ambitieuze docenten die zich als *teacher leader* willen ontwikkelen. De drie kerncompetenties en daarbij horende gedragsindicatoren zijn goed afgestemd op het landelijk competentieprofiel van de Master Leren en Innoveren en weerspiegelen het beoogde hbo- masterniveau. Het panel heeft vastgesteld dat studenten de beoogde leerresultaten voor alle drie de kerncompetenties behalen.

Het panel beoordeelt, samengevat, dat de Master Professioneel Meesterschap van de Hogeschool van Amsterdam voldoet aan standaard 1 en 4 en adviseert de NVAO om de accreditatie te continueren.

### *Aanbevelingen*

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

- Hoewel het panel positief is over het profiel van de opleiding, is het panel van mening dat de focus van de opleiding beter zichtbaar kan worden gemaakt door nog scherper te definiëren wat er van afgestudeerden in de praktijk wordt verwacht. Dit kan door explicieter de relatie te leggen tussen de drie bij de start van de opleiding geformuleerde kerncompetenties 'ondernemen', 'onderzoeken' en 'inspireren' en het meer recente accent op '*teacher leadership*'. Ook is het volgens het panel van belang om duidelijk aan te geven waar het accent ligt binnen de drie kerncompetenties en eventuele spanningen tussen de drie kerncompetenties te benoemen.
- Het panel adviseert om de focus op ontwerpgericht en procesevaluatie onderzoek explicieter te benoemen in de gedragsindicatoren bij de competentie 'onderzoekend handelen'.
- Richt een veldadviesraad op waarin de belangrijkste onderwijssectoren vertegenwoordigd zijn. Betrek hen bij het gesprek over de invulling van het begrip '*teacher leadership*'. Ook kunnen zij een rol spelen bij het '*up-to-date*' houden van de beoogde leerresultaten door hen regelmatig te vragen of de kerncompetenties en de onderliggende gedragsindicatoren nog voldoen aan de eisen van het werkveld;
- Organiseer structurele contactmomenten tussen alumni zodat zij ook op langere termijn kunnen profiteren van het samen en interprofessioneel leren;

Het panel heeft de beperking tot standaard 1 en 4 ervaren als een uitdagende opdracht. In het gesprek kwamen onvermijdbaar ook aspecten van standaard 2 en 3 aan de orde. De indrukken van het panel sluiten in deze aan bij de conclusies en aanbevelingen in de midterm review. Het panel wil als aanbevelingen voor standaard 2 het volgende meegeven:

- Besteed in de opleiding meer structureel expliciet aandacht aan ontwerp- en procesgericht onderzoek en aan kwalitatieve dataverzameling en analyse;
- Zorg voor een duidelijke structuur voor de opbouw van de verslagen in de onderzoekslijn. Geef studenten een format waarmee zij de verschillende elementen van het praktijkonderzoek in samenhang kunnen verwerken. Overweeg daarnaast om studenten een overkoepelend eindwerk te laten maken waarin de student de integratie tussen de losse onderdelen aanbrengt. Dit zou kunnen door een herformulering van het laatste verslag van de onderzoekslijn. Een dergelijke overkoepelende beschouwing zal de

verbinding tussen de verschillende elementen uit het praktijkonderzoek versterken.



## Bijlagen

### A. Proces van beoordeling

De Hogeschool van Amsterdam (HvA) heeft in het kader van het experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie een panel samengesteld en een extern secretaris aangezocht voor de beoordeling van de Master Professioneel Meesterschap. Het panel is als volgt samengesteld:

- Dr. Jeroen Onstenk, Emeritus lector Pedagogisch Didactisch Handelen in het Onderwijs (voorzitter);
- Drs. Jan Paul Beekman, Rector-bestuurder Spinoza Lyceum Amsterdam;
- Dr. Dominique Sluijsmans, Lector Professioneel Beoordelen Zuyd Hogeschool;
- Drs. Bastienne Bernasco, Hoofddocent & onderzoeker Saxion Hospitality Business School, en voormalig student aan de Master Leren en Innoveren, Aeres Wageningen (afgestudeerd in juni 2020).

Het panel werd bijgestaan door drs. Esther Poort van de Onderzoekrij, extern secretaris gecertificeerd door NVAO. Doordat twee panelleden ook deel uitmaken van de panels die MLI hebben beoordeeld, is de vergelijkbaarheid van de beoordeling geborgd.

Alle panelleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

De beoordeling is uitgevoerd op basis van het beperkte kader voor de opleidingsbeoordeling van september 2018 (Staatscourant nr. 3198) en de nadere uitwerking hiervan in het kader van het experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie van 1 februari 2019. Het visitatiebezoek stond gepland op 6 juni 2020, maar is vanwege de beperkende omstandigheden door COVID-19 uitgesteld. Het bezoek heeft plaatsgevonden op 30 oktober 2020. Vanwege COVID-19 zijn de gesprekken volledig online gevoerd.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 27 oktober heeft het panel een vooroverleg gehad (online). Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en algemene aandachtspunten geformuleerd voor het locatiebezoek.

Op 30 oktober vond het online bezoek plaats. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het bezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding. Tot besluit van het online bezoek heeft het panel met enkele vertegenwoordigers van de opleiding een ontwikkelgesprek gevoerd.

Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna het conceptrapport is vastgesteld door de voorzitter. Het adviesrapport is op 1 december aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 10 december gereageerd op het adviesrapport. Dit heeft geleid tot aanpassingen van enkele feitelijke onjuistheden, waarna het definitieve rapport is vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 19 januari 2021 aan de HvA aangeboden.



## **B. Bezoekprogramma**

9.00 - 9.05	Ontvangst panel
9.05 - 10.00	Intern overleg panel
10.00-10.30	Presentatie alumni
10.30 - 10.35	Pauze
10.35 -11.20	Gesprek alumni en werkveld
11.20 -11.30	Pauze
11.30 -12.15	Gesprekstudenten (waaronder leden van de OC)
12.15 -13.00	Pauze
13.00 - 14.00	Gesprek met docenten, beoordelaars eindwerken, opleidingscoördinator, voorzitter examencommissie, lid examencommissie en lector Leren en Innoveren
14.00 - 14.45	Intern overleg panel
14.45 – 15.00	Pauze
15.00 -15.30	Terugkoppeling aan de opleiding
15.30 -15.45	Pauze
15.45 – 16.30	Ontwikkelgesprek



### C. Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie en bijlagen

Master Professioneel Meesterschap ZER Hogeschool van Amsterdam

a. en b. Competentieprofielen Professioneel Meesterschap (NiME, MLI, Dublin)

c. Rapportage Profiel MLI

d. Opleidingsplan Professioneel Meesterschap

e. Toetsplan PM 2019

f. Standaarden 1 en 4 accreditatie 2015 en MTR 2019

g. Onderwijs en Examenreglement 2020-2012

h. Studiegids

i. Instructies onderzoekslijn – paper 1-5 PM18

j. Instructies onderzoekslijn – paper 1-6 PM20

k. Jaarverslag examencommissies FOO 2018-2019

l. Borgingsagenda Examencommissie 2019-2020

Overige bijlagen:

- Portretten van zeven alumni
- Eindproducten gemaakt door studenten uit verschillende cohorten van de opleiding master Professioneel Meesterschap:
  - o Door de ogen van..., een documentaire gemaakt door studenten uit cohort 2016
  - o App-Note-Mouse, een magazine gemaakt door studenten uit cohort 2016
  - o Onderwijsreis, een spel gemaakt door studenten uit cohort 2017
  - o IQ110, een spel gemaakt door studenten uit cohort 2018
- Leeswijzer leerlijnen
- Rubrics voor beoordeling eindproducten
  - o Rubric K1 semester synthese LEREN
  - o Rubric K2 semester synthese SCHOOLONTWIKKELING
  - o Rubric K3 semester synthese SCHOOLOMGEVING
  - o Rubric K4 semester synthese SEMESTER4
  - o Rubric O1 onderzoek PAPER1
  - o Rubric O2 onderzoek PAPER4-5





## D. Afkortingen

CIMO	context-interventie-mechanismen-outcome
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
EC	European Credits
FOO	Faculteit Onderwijs en Opvoeding
Hbo	Hoger Beroepsonderwijs
HvA	Hogeschool van Amsterdam
Mbo	Middelbaar Beroepsonderwijs
MLI	Masteropleiding Leren en Innoveren
MPM	Master Professioneel Meesterschap
NVAO	Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie
Po	primair onderwijs
Vo	voortgezet onderwijs

